UUSI

SUOMENNOS

Agatha Christie

ROGER ACKROYDIN MURHA

WSOY

Agatha Christie®

ROGER ACKROYDIN MURHA

SUOMENTANUT JAAKKO KANKAANPÄÄ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Kipling-sitaatti (s. 17–18) Helmi Krohnin suomennoksesta
Shakespeare-sitaatin (s. 179) suomentanut Elsa Carroll

Englanninkielinen alkuteos
The Murder of Roger Ackroyd

Copyright © Agatha Christie Limited 1926
Suomenkielinen laitos © Agatha Christie Limited 2018

AGATHA CHRISTIE, POIROT and the Agatha Christie Signature
are registered trade marks of Agatha Christie Limited
in the UK and elsewhere. All rights reserved.

www.agathachristie.com

ISBN 978-951-0-43064-4
PAINETTU EU:SSA

Punkielle,
joka pitää oikeaoppisista salapoliisiromaaneista,
murhasta, kuolinsyyntutkinnasta ja siitä,
että epäilykset kohdistuvat jokaiseen vuorollaan!

Sisällys

Esipuhe 9

1 Tohtori Sheppard aamiaisella 17

2 Kuka on kuka King's Abbotissa 24

3 Mies joka kasvatti kurpitsoja 34

4 Illallinen Fernlyssä 49

5 Murha 69

6 Tunisialainen tikari 86

7 Saan tietää naapurini ammatin 97

8 Komisario Raglan itsevarmana 115

9 Kultakalalammikko 130

10 Sisäkkö 143

11 Poirot käy vieraisilla 162

12 Pöydän ympärillä 172

13 Hanhensulka 184

14 Rouva Ackroyd 193

15 Geoffrey Raymond 207

16 Ilta mahjongin parissa 219

17 Parker 231

18 Charles Kent 248

19 Flora Ackroyd 256
20 Neiti Russell 269
21 Lehtiuutinen 283
22 Ursulan kertomus 293
23 Poirotin pikku kokous 303
24 Ralph Patonin kertomus 319
25 Koko totuus 325
26 Totuus, siihen mitään lisäämättä 335
27 Apologia 340

Esipuhe

Kun Agatha Christien mestariteos *Roger Ackroydin murha* ilmestyi keväällä 1926, sen vastaanottoa voi liioittelematta sanoa sensaatiomaiseksi. Arvostelijoiden mielipiteet jakautuivat. Muutamien mielestä kirja oli »anteeksiantamaton» ja »todella hätkähdyttävä», kun taas toiset pitivät sitä yksinkertaisesti »nerokkaana». Oliko kirjailija pelannut reilua peliä? Oliko hän rikkonut salapoliisiromaanin vielä kirjoittamistaan odottavia sääntöjä? Vastaus molempiin kysymyksiin on tietysti myöntävä, ja joka tapauksessa Agatha Christie laati omat sääntönsä. *Roger Ackroydin murhalla* hän nosti arvoitusdekkarin riman korkeuksiin, jota sittemmin on harvoin ylitetty.

Agatha Christie aloitti pitkän uransa vuonna 1916 kirjoittamallaan *Stylesin tapauksella.* Tässä kirjassa, joka ilmestyi Britanniassa 21. tammikuuta 1921 Bodley Headin kustantamana, hän esitteli maailmalle Hercule Poirotin, belgialaisen entisen rikospoliisin, joka lopulta olisi mukana yhteensä kolmessakymmenessäkolmessa romaanissa. Salapoliisina Poirot on ehdotonta aatelia, yläpuolellaan korkeintaan Sherlock Holmes, ja Roger Ackroydin murhan selvittäminen on Poirotin uran

loistavimpia voittoja. *Roger Ackroydin murha* oli myös yksi Agatha Christien omista Poirot-suosikeista *Idän pikajunan arvoituksen* (1934) ohella.

Stylesin tapaus sijoittuu Styles Courtiin, rönsyilevään ja sokkeloiseen kartanoon Essexissä. Sama talo on tapahtumapaikkana myös Poirotin viimeisessä jutussa, joka julkaistiin nimellä *Esirippu* vuonna 1975, yli kolmekymmentä vuotta kirjoittamisensa jälkeen. *Stylesin tapaus* sai hyvän vastaanoton, ja Christie kirjoitti sen jatkoksi nopeasti toisen Poirot-dekkarin, pääosin Ranskassa tapahtuvan *Golfkentän murhan* (1923), sekä kaksi muuta jännitysromaania; lisäksi hän julkaisi novellikokoelman ja valikoiman joitakin vuosia aiemmin kirjoittamiaan runoja.

Myös *Golfkentän murha* sai hyvän vastaanoton, mutta vasta kolmas Poirot-romaani, *Roger Ackroydin murha* (1926), nosti Christien uran siivilleen. Christie oli ajatellut kirjan nimeksi arkisemmin *The Man Who Grew Vegetable Marrows* (Mies joka kasvatti kurpitsoja), ja hän nautti sen kirjoittamisesta. Se oli hänen ensimmäinen kirjansa, jonka kustansi William Collins, ja siitä lähtien hän pysyi William Collinsin kirjailijana; sama yhtiö kustantaa – nykyään HarperCollinsina – hänen kirjojaan edelleen. Kuusi ensimmäistä Christien teosta oli kustantanut Bodley Head -kustantamon John Lane, mutta Christie oli alkanut pitää sopimusehtoja epäedullisina, joten hän oli lokakuussa 1924 solminut uuden agenttinsa Edmund Corkin avustuksella kolme kirjaa kattavan sopimuksen Collinsin kanssa. Cork neuvotteli

Collinsilta 200 punnan palkkion romaanista, josta tulisi *Roger Ackroydin murha,* ja moinen summa – nykyrahassa 10 000 puntaa – tuntui Lanesta niin järjettömältä, että hän päätti lopettaa yhteistyön Christien kanssa.

Jälkiviisauden valossa Lanen päätöstä voidaan tietysti pitää yhtenä kustannusalan historian suurimmista virheistä, sillä juuri *Roger Ackroydin murhalla,* kuudennella romaanillaan, Agatha Christie vakiinnutti periaatteen, josta tulisi hänen tavaramerkkinsä rikoskirjailijana: hänen kirjoissaan syylliseksi paljastuu lopulta henkilö, jota kaikkein vähiten on syytä epäillä. Tämä yleinen käsitys on kuitenkin silkka harhaluulo. Agatha Christien kirjoissa syyllinen on aina mahdollisista tekijöistä todennäköisin. Christien loppuratkaistut ovat tyydyttäviä nimenomaan siksi, että tekijän syyllisyys ei ole ilmeistä ja hänet tulee usein sulkeneeksi kokonaan pois muiden, houkuttelevampien vaihtoehtojen vuoksi. Samaan aikaan kun niin kutsutun kultakauden vähäisemmät rikoskirjailijat yrittivät keksiä yhä mielikuvituksellisempia murhatapoja tai hämmentää lukijoitaan mekaanisilla arvotuksilla, vedenpitävillä alibeilla ja monimutkaisilla ajoitusongelmilla, Christie keskittyi hiomaan huippuunsa lukijan harhauttamista, silmänkääntäjän taitoa – kykyä jonka mestarina hän loisti yli viisikymmentä vuotta tehden yhä uudelleen, kuten kirjailija ja kriitikko Robert Barnard osuvasti kiteytti, »harhaanjohtamisesta taidetta», kun hän näppärästi ohjaili lukijan huomiota haluamaansa suuntaan. Tämän alan suurimpiin saavutuksiin kuuluvat *Roger Ackroydin murha* ja sen nerokas loppuratkaisu.

Merkillistä kyllä on epäselvää, kuinka pitkälle kyseinen ratkaisu oli Christien omaa keksintöä. Christien kertoman mukaan ajatuksen siemen oli peräisin hänen langoltaan James Wattsilta, ja kirja onkin omistettu Wattsin vaimolle, Christien isosiskolle Madgelle. Ehkäpä niin – mutta toisaalta Christie oli käyttänyt samantapaista ajatusta jo vuonna 1924 julkaistussa romaanissaan *Ruskeapukuinen mies*. Samana vuonna hän sai myös kirjeen, jossa oli luonnosteltu hyvin pitkälle *Roger Ackroydin murhaan* sisältyvän silmänkääntötempun ääriviivat. Kirjeen kirjoittaja, jolle Christie myöhempinä vuosinaan tunnusti velkansa, oli nuori laivastoupseeri ja kirjailijanalku Louis Mountbatten, mies, jonka sisarenpojan Philipin tuleva vaimo sittemmin kruunattaisiin Hänen majesteetikseen, kuningatar Elisabet II:ksi.

Olipa *Roger Ackroydin murhan* loppuratkaisu peräisin mistä hyvänsä, se jakoi arvostelijoiden mielipiteitä ja aiheutti runsaasti polemiikkia asiantuntevissa piireissä, jotka muutamaa vuotta myöhemmin perustaisivat rikoskirjailijoiden yhdistyksen nimeltä The Detection Club. Kirjaa ympäröivä julkisuus ei kuitenkaan ollut mitään verrattuna maanlaajuiseen kohuun, joka kirjailijan ympärille nousi puoli vuotta myöhemmin. Joulukuun 3. päivänä 1926 Agatha Christie kerta kaikkiaan katosi. Hänen autonsa löytyi Surreysta tienposkeen hylättynä, ja hän oli kateissa yhdeksän päivää. Tapaus synnytti lehdistössä laajoja spekulaatioita, kunnes lordi Dawson, kuninkaan henkilääkäri, viimein kumosi ne ilmoittamalla, että rouva Christie oli kärsinyt hermoromahduk-

sesta. Vei toista vuotta, ennen kuin Collins saattoi julkaista seuraavan Poirot-kirjan *Neljä suurta (1972)*, jonka kirjoittamishalunsa tilapäisesti menettänyt Christie muokkasi *The Sketch* -lehdessä tammi–maaliskuussa 1924 julkaistusta kaksitoistaosaisesta jatkokertomuksesta.

Suuren suosion vuoksi *Roger Ackroydin murhasta* valmistui pian myös näytelmäversio. Toukokuussa 1928 sai ensi-iltansa *Alibi,* jonka oli Christien romaanista sovittanut näyttämölle Michael Morton, yksi edellisen vuosikymmenen kohtalaisesti menestyneistä näytelmäkirjailijoista. Tarinan siirtyminen kirjan sivuilta teatterin lavalle oli Christielle kaksijakoinen kokemus, kuten käy ilmi teatterituottaja Julius Greenin kirjasta *Curtain Up* (2015), Christien näytelmiä ja dramatisointeja koskevasta perusteellisesta tutkimuksesta. Christiestä oli hauska seurata harjoituksia ja nähdä juonen keriytyvän auki teatterin lavalla sir Gerald du Maurierin ohjauksessa, mutta toisaalta häntä ärsytti Mortonin päähänpinttymä tehdä Poirotista nuorempi – »Beau Poirot», totta tosiaan – vieläpä romanttinen sankari… ja kaiken lisäksi ranskalainen! Eniten häntä kuitenkin kaiveli Caroline Sheppardin jättäminen näytelmästä pois. Juuri Caroline Sheppardiin, samoin kuin *Sinisessä junassa* (1928) esiintyvään, St Mary Meadin kylässä asuvaan Amelia Vineriin, Agatha Christie perusti neiti Marplen, toisen nerokkaista ja aikaa kestäneistä salapoliiseistaan. Myöhemmin Christie parodioi teatterin vaatimia muutoksia romaanissa *Rouva McGinty on kuollut* (1952), jossa Christien kuvitteellinen rikoskirjailija Ariadne Oliver

valittaa, että näyttämösovituksessa hänen suomalaisesta salapoliisistaan on tehty norjalainen vastarintamies.

Muutokset, joita Hercule Poirot koki Mortonin käsissä, kalvoivat Christietä niin, että hän ei koskaan tuonut Poirotia näyttämölle dramatisoidessaan omia teoksiaan, ja *Alibin* jälkeen hän antoi ulkopuolisen tekijänkin käyttää Poirotia näytelmäsovituksessaan vain kerran. Kirja oli *Vaarallinen talo* (1932) ja sen sovitti vuonna 1940 näyttämölle Arnold Ridley, suositun jännitysromaanin *Ghost Train* (1923) kirjoittaja.

Alibia esitettiin Lontoon West Endissä yhdeksän kuukautta, minkä jälkeen se siirtyi Broadwaylle nimellä *The Fatal Alibi*. Lontoossa ja New Yorkissa Poirotia esitti Charles Laughton, jota Christie ihaili näyttelijänä, vaikka katsoikin hänen epäonnistuneen Poirotin roolissa. Christielle oli enemmän mieleen kiertävässä tuotannossa esiintynyt Francis L. Sullivan. Itse asiassa Sullivanista ja Christiestä tuli hyvät ystävät: vuonna 1930 Sullivan esitti Poirotia Christien *Kahvi mustana* -näytelmän kantaesityksessä, ja hän oli Poirot myös Christien käsikirjoittamassa *Ampiaispesä*-novellin televisiosovituksessa, joka oli BBC:n ohjelmistossa vuonna 1937. Lisäksi Jacques Devalin ranskannosta *Alibista* esitettiin Pariisissa vuonna 1932 nimellä *Signor Bracoli.*

Vuonna 1931 Englannissa ilmestyi *Alibin* elokuvaversio, pääosassa Austin Trevor. Trevor esitti Poirotia valkokankaalla vielä kahdesti ja esiintyi yhteensä neljässä Christien teoksiin perustuvassa elokuvassa, myös *Kahvi mustana* -näytelmän elokuvasovituksessa niin

ikään vuonna 1931. Leslie Hiscottin ohjaamaa *Alibia* kiitettiin laajalti, ei vähiten sen »jännittävän loppuratkaisun» vuoksi, ja Collinsin kustantamo päätti lyödä elokuvan suosiolla rahoiksi julkaisemalla elokuussa 1931 kirjasta Detective Story Club -sarjassa halvan kovakantisen laitoksen, jonka kannessa oli elokuvan still-kuviin perustuva maalaus. Vuonna 1935 *Roger Ackroydin murha* oli Shakespeare-näyttelijä Laidman Brownen lukemana yksi kolmesta ensimmäisestä kirjasta, jotka sokeiden avustusjärjestö Royal National Institute for the Blind valitsi äänikirjakokoelmaansa.

Vaikka *Roger Ackroydin murhaa* ei ole filmattu Englannissa enää toistamiseen (lukuun ottamatta yllättävän heikkotasoista versiota ITV:n Poirot-sarjassa vuonna 2000, pääosassa David Suchet), siitä on tehty Venäjällä Sergei Ursuljakin ohjaama uskollinen TV-sovitus, Poirotina suuri venäläinen näyttelijä Konstantin Raikin. Sarja esitettiin vuonna 2002 nimellä *Неудача Пуаро*, joka tarkoittaa Poirotin vastoinkäymistä tai epäonnistumista. BBC esitti Mortonin näytelmästä kuunnelmaversion vuonna 1944, ja kirjasta on muitakin ikimuistoisia kuunnelmasovituksia. Amerikassa Orson Welles ohjasi marraskuussa 1939 Campbell Playhouselle Herman Mankiewiczin käsikirjoittaman kuunnelman, jossa esitti vaatimattomaan tapaansa itse sekä Poirotia että erästä toista henkilöä. Toisesta erinomaisesta kuunnelmaversiosta vastasi BBC vuonna 1987, silloin käsikirjoittajana Michael Bakewell ja Poirotina John Moffat.

Huomattava Christie-tutkija John Curran on kirjoittanut kaksi kirjaa muistikirjoista, joihin Agatha Christie tallensi ideoita ja suunnitelmia kirjojaan varten (*Agatha Christien salaiset muistikirjat,* 2009, ja *Agatha Christien murhasuunnitelmat*, 2011). Niissä hän osoittaa, miten taitava Christie oli esittämään vanhoja ajatuksia uudessa kuosissa ja huiputtamaan lukijoita käyttämällä hyväkseen heidän ennakko-odotuksiaan ja olettamuksiaan. Myös *Roger Ackroydin murha* sisältää aineksia aiemmasta Christien romaanista, ja vastaavasti sen juonenpiirteitä nousee esiin hänen myöhemmässä tuotannossaan, kuten kirjoissa *Kuolema lähettää viestin* (1931), *Simeon Leen testamentti* (1938) ja *Ikiyö* (1967). Mutta kuten Christiellä aina, lukijaa vedetään nenästä niin taidokkaasti ja perusteellisesti, että paatuneimmankin rikos- ja salapoliisikirjallisuuden ystävän on vaikea ennakoida loppuratkaisua ennen kuin Christie on valmis paljastamaan sen.

Suuria rikos- ja salapoliisikirjailijoita on paljon, mutta on vain yksi Agatha Christie. Vaikka *Roger Ackroydin murhan* kyky yllättää pahaa-aavistamaton lukija on yhä entisellään, se ei nykyään enää nostata kohua eikä jaa mielipiteitä – sen sijaan sitä pidetään yhtenä parhaista salapoliisiromaaneista dekkarikuningattaren huikeassa ja mittavassa tuotannossa.

Tammikuussa 2016
TONY MEDAWAR

1

Tohtori Sheppard aamiaisella

Rouva Ferrars kuoli syyskuun 16. ja 17. päivän välisenä yönä – torstaina. Minua tultiin noutamaan perjantain 17. päivän aamuna kello kahdeksalta. En voinut tehdä enää mitään. Hän oli ollut kuolleena monta tuntia.

Palasin kotiin muutamaa minuuttia yhdeksän jälkeen. Avasin ulko-oven omalla avaimellani ja viivyttelin hetken eteisessä ripustaessani naulaan hattua ja kevyttä päällystakkia, jota olin viisaasti arvellut tarvitsevani kirpeänä alkusyksyn aamuna. Totta puhuen olin sekä järkyttynyt että huolissani. En yritä väittää, että olisin sillä hetkellä aavistanut tulevien viikkojen tapahtumat. Se ei olisi totta. Mutta vaistoni kertoi minulle, että tiedossa oli levottomia aikoja.

Vasemmalta puoleltani eli ruokasalista kuului teekuppien kilinää ja sitten sisareni Carolinen kuiva yskähdys.

»Onko siellä James?» hän kysyi.

Tarpeeton kysymys, sillä kuka muukaan eteisessä olisi voinut olla? Totta puhuen juuri sisareni Caroline oli syypää pieneen vitkasteluuni. Mungojen suvun tunnuslause, kuten herra Kipling kertoo, on »Juokse ja ota

selkoa». Jos Caroline joskus hankkii vaakunan, sopiva eläin olisi varmaankin takajaloillaan seisova mungo. Tunnuslauseen alkuosan voi jättää pois. Caroline pystyy ottamaan selkoa mistä tahansa istumalla kaikessa rauhassa kotona. En ymmärrä, miten se on mahdollista, mutta niin se vain on. Epäilen, että hänen tiedustelupalvelunsa koostuu kotiapulaisista ja tavarantoimittajista. Kun hän lähtee ulos, hän ei lähde hankkimaan tietoja vaan levittämään niitä. Siinäkin hän on hämmästyttävän taitava.

Juuri hänen jälkimmäinen piirteensä oli syynä minua vaivaavaan epätietoisuuden tuskaan. Kaikki, mitä kertoisin Carolinelle rouva Ferrarsin kuolemasta, olisi puolessatoista tunnissa kylällä yleistä tietoa. Lääkärinä pyrin tietenkin vaiteliaisuuteen. Niinpä minulle on tullut tavaksi pimittää sisareltani kaikki, mitä suinkin voin. Yleensä hän saa asiat selville joka tapauksessa, mutta ainakin voin tuntea moraalista tyydytystä siitä, että se ei ole missään mielessä minun syytäni.

Rouva Ferrarsin aviomies kuoli runsas vuosi sitten, ja Caroline on siitä lähtien väittänyt, ilman minkäänlaisia perusteita, että hänen vaimonsa myrkytti hänet.

Totean hänelle aina, että herra Ferrars kuoli akuuttiin mahakatarriin, jonka puhkeamista edesauttoi runsas ja jatkuva alkoholijuomien käyttö, mutta hän ei siitä piittaa. Minunkin on pakko myöntää, että mahakatarrin ja arsenikkimyrkytyksen oireet eivät kovin suuresti poikkea toisistaan, mutta Caroline lähestyi asiaa aivan eri suunnasta.

»Sen näkee siitä naisesta jo päältä», olen kuullut hänen sanovan.

Vaikka rouva Ferrars oli jo kukkeimman nuoruutensa sivuuttanut, hän oli yhä puoleensavetävä nainen, ja vaikka hän pukeutui yksinkertaisesti, hänen vaatteensa tuntuivat aina istuvan hänelle erinomaisen hyvin – mutta oli miten oli, monetkin naiset hankkivat vaatteensa Pariisista, eikä heidän silti voi sen nojalla katsoa myrkyttäneen aviomiestään.

Kun emmin eteisessä sellaiset ajatukset mielessäni, kuulin taas Carolinen äänen, nyt terävämpänä.

»Mitä ihmettä sinä siellä luuhaat? Tulisit syömään aamiaista.»

»Ihan tuota pikaa», sanoin kiireesti. »Ripustan vain takin naulaan.»

»Tuossa ajassa olisit ehtinyt ripustaa jo kymmenen takkia.»

Se oli totta. Niin olisin.

Astuin ruokasaliin, annoin tapani mukaan Carolinelle suukon poskelle ja asetuin munien ja pekonin ääreen. Pekoni oli jäähtynyt.

»Sinun täytyikin lähteä aikaisin», Caroline huomautti.

»Totta», sanoin. »King's Paddockiin. Rouva Ferrars.»

»Tiedän», sisareni sanoi.

»Mistä?»

»Annie kertoi.»

Annie on kotiapulaisemme. Mukava tyttö, mutta kauhean kova puhumaan.

Oli hetken hiljaista. Jatkoin munien ja pekonin

parissa. Sisareni pitkä ja kapea nenä värisi hiukan kärjestään, kuten aina, kun hän on kiihtynyt tai saanut tietoonsa jotakin kiinnostavaa.

»No?» hän tivasi.

»Surullinen juttu. Ei mitään tehtävissä. Kuoli ilmeisesti nukkuessaan.»

»Tiedän», sisareni sanoi taas.

Minua alkoi harmittaa.

»Et voi tietää», sanoin. »Minäkään en tiennyt, ennen kuin pääsin sinne, enkä ole puhunut siitä kenellekään. Jos Annie tietää, hänen täytyy olla selvänäkijä.»

»En minä sitä Annielta kuullut. Kuulin maitomieheltä. Hän oli kuullut Ferrarsin keittäjältä.»

Kuten sanoin, Carolinen ei tarvitse lähteä keräämään tietoja. Hän istuu kotona, ja tiedot tulevat hänen luokseen.

Hän jatkoi:

»Mihin hän kuoli? Sydänkohtaukseen?»

»Eikö maitomies kertonut?» kysyin sarkastisesti.

Sarkasmi ei tehoa Carolineen. Hän ottaa kaiken kirjaimellisesti ja vastaa sen mukaan.

»Hän ei tiennyt», Caroline sanoi.

Caroline saisi kuitenkin tietää ennen pitkää. Yhtä hyvin hän voisi kuulla minulta.

»Hän kuoli veronaalin yliannostukseen. Hän oli viime aikoina ottanut sitä unettomuuteen. Nyt hän tuli ilmeisesti ottaneeksi sitä liikaa.»

»Pötyä», Caroline sanoi heti. »Hän otti sitä tahallaan. Turha väittää muuta.»

On merkillinen juttu, että kun ihmiselle on salassa muodostunut mielipide, jota hän ei halua tunnustaa, saman väitteen kuuleminen jonkun toisen suusta aiheuttaa ärtynyttä vastarintaa. Puhkesin välittömästi närkästyneeseen puheeseen.

»Tuo on niin sinun tapaistasi», sanoin. »Syöksyt johtopäätöksiin ilman minkäänlaisia perusteita. Miksi rouva Ferrars olisi tehnyt itsemurhan? Leski, ei vielä kovin vanhakaan, varakas ja terve, ei muuta tekemistä kuin nauttia elämästä. Naurettavaa.»

»Ei suinkaan. Olethan sinäkin varmasti pannut merkille, miten hän on viime aikoina muuttunut. Tämä oli tuloillaan ainakin puoli vuotta. Häntä selvästi painoi jokin. Ja myönsit itse, että hän ei saanut nukutuksi.»

»Mikä sinun diagnoosisi siis on?» kysyin jäätävästi. »Onneton rakkaus kaiketi?»

Sisareni pudisti päätään.

»*Tunnonvaivat*», hän sanoi painokkaasti.

»Tunnonvaivat?»

»Niin juuri. Sinä et uskonut, kun sanoin, että hän myrkytti aviomiehensä. Nyt olen siitä entistä varmempi.»

»Tuo ei taida olla kovin loogista», sanoin. »Jos nainen tekee murhan kaltaisen rikoksen, täytyyhän hänen olla niin kylmäverinen, että hän pystyy myös nauttimaan tekonsa hedelmistä ilman katumusta tai muuta tunteilua.»

Caroline pudisti päätään.

»Sellaisia naisia varmaankin on – mutta rouva Ferrars ei ollut yksi heistä. Hän oli hermoheikko. Vastustama-

ton pakko ajoi hänet hankkiutumaan eroon miehestään, koska hän oli niitä ihmisiä, jotka eivät kerta kaikkiaan siedä minkäänlaista kärsimystä, ja Ashley Ferrarsin kaltaisen miehen vaimo joutui epäilemättä kärsimään paljon –»

Nyökkäsin.

»Ja hänen tekonsa painoi häntä siitä lähtien. Häntä käy pakostakin sääliksi.»

En usko, että Caroline tunsi säälin hiventäkään rouva Ferrarsia kohtaan rouvan ollessa elossa. Nyt, kun rouva Ferrars on siirtynyt sinne, missä pariisilaisia leninkejä ei (oletettavasti) enää voi käyttää, Caroline on valmis antautumaan säälin ja ymmärtäväisyyden kaltaisten lempeämpien tunteiden vietäväksi.

Totesin selvin sanoin, että ajatus oli järkeä vailla. Ehdottomuuteni johtui siitä, että hiljaa mielessäni olin tullut ainakin osittain samaan johtopäätökseen. Oli kuitenkin sietämätöntä, että Caroline saattoi päätyä totuuteen pelkästään tarkkanäköisesti arvailemalla. En halunnut rohkaista häntä sellaiseen. Seuraavaksi hän lähtisi levittelemään ajatuksiaan pitkin kyliä, ja kaikki olettaisivat niiden perustuvan minun näkemyksiini lääkärinä. Elämä on joskus raskasta.

»Pötyä», Caroline sanoi vastauksena saarnaani. »Saat vielä nähdä. Lyödäänkö vetoa, että hän jätti kirjeen, jossa tunnustaa kaiken.»

»Hän ei jättänyt minkäänlaista kirjettä», sanoin terävästi ymmärtämättä lainkaan, millaiseen pulaan siitä joutuisin.

»No niin!» Caroline sanoi. »Sinä siis kysyit, oliko häneltä jäänyt kirjettä. Sanonpa vain, että syvällä sisimmässäsi sinä olet ihan samanlainen kuin minäkin. Senkin rakas vanha höpönassu.»

»Itsemurhan mahdollisuus on aina otettava huomioon», sanoin painokkaasti.

»Onko luvassa kuolinsyyntutkinta?»

»Mahdollisesti. Riippuu asianhaaroista. Jos voin ilmoittaa olevani täysin varma siitä, että hän otti ylianoksen vahingossa, kuolinsyyntutkintaa ei ehkä tarvita.»

»Ja oletko sinä siitä täysin varma?» Caroline kysyi tarkkanäköisesti.

En vastannut vaan nousin pöydästä.

»Klassikko –
tämä kirja on maineensa
ansainnut.»

– THE IRISH INDEPENDENT

Christien läpimurtoteos uutena suomennoksena

Rouva Ferrars on riistänyt itseltään hengen,
ja Roger Ackroyd tietää liikaa. Hän tietää rouva
Ferrarsin myrkyttäneen aviomiehensä, tietää hänen joutuneen
kiristäjän uhriksi ja tehneen epätoivoissaan itsemurhan.
Posti tuo vielä viimeisen, kohtalokkaan tiedonjyvän, mutta ennen kuin
Ackroyd ehtii jakaa tietojaan, murhaaja iskee.
Murhatutkimuksen ottaa käsiinsä kurpitsanviljelijä,
eläkkeelle jäänyt mestarietsivä Hercule Poirot.

Roger Ackroydin murha (ilm. 1926) on järjestyksessä kolmas
Hercule Poirot -romaani. Mysteerin raflaava ratkaisu
takasi Christielle paikan kirjallisuushistoriassa.
Britannian rikoskirjailijoiden yhdistys äänesti vuonna 2013
Roger Ackroydin murhan parhaaksi dekkariksi ja Agatha Christien
parhaaksi dekkaristiksi kautta aikain.

www.wsoy.fi	84.2	ISBN 978-951-0-43064-4

www.agathachristie.com